

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN DRUŽBE/PODJETJA

- 1.1 **Identifikator izdelka:** ČISTO - Čistilo za steklo in pralne površine
- 1.2 **Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe:** Čistilo za čiščenje stekla, ogledal, TV ekranov, keramike in plastike
- 1.3 **Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista:** Ilirija d.o.o.,
Tržaška cesta 40,
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: + 386 1 4709 100, elekt. pošta: info@ilirija.si
Informacije v delovnem času: 8.00 – 16.00
- 1.4 **Telefonska številka za nujne primere:** **Navodilo v primeru zdravstvene ogroženosti:**
Nemudoma se posvetovati z osebnim ali dežurnim zdravnikom, le v primeru življenske ogroženosti poklicati 112.

2. DOLOČITEV NEVARNOSTI

- 2.1 **Razvrstitev zmesi (Uredba 1272/2008/ES (CLP)):**
Vnetljivi tekočina, kategorija 3 H226
- 2.2 **Elementi etikete (Uredba 1272/2008/ES (CLP)):**
Sestavine: < 5% anionske površinsko aktivne snovi, dišave

Piktogrami:

Opozorilna beseda: Pozor

Stavki o nevarnosti:
H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.

Previdnostni stavki:
P102 Hraniti zunaj dosega otrok.
P210 Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga. Kajenje prepovedano.
P261 Ne vdihavati meglice/razpršila.

Dodatna opozorila:
Po vsaki uporabi si operite roke v čisti vodi. Osebe z občutljivo ali poškodovano kožo naj se izogibajo dolgotrajnejšemu stiku s čistilom.

3. SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

- 3.1 **Zmesi**
Kemijska sestava: Vodna raztopina izopropanola in tenzida.
Nevarne sestavine:

Snov	%	CAS št.	EC št.	Indeks št.	Razvrstitev (1272/2008/ES)
Alkoholi, C12-C14, etoksilirani, sulfati, natrijeva sol	< 0,5	68891-38-3	500-234-8	--	Skin Irrit.2: H315 Eye Dam.1; H 318 Aquatic Chronic 3; H412

2-propanol	4,0 – 6,0	67-63-0	200-661-7	603-117-00-0	Flam Liq.2: H225 Eye Irrit.2: H319 STOT SE3: H336
2-butoksietanol	1,0 – 2,0	111-76-2	203-905-0	603-014-00-0	Acute Tox.4: H332, Acute Tox.4: H312 Acute Tox.4: H302 Skin Irrit.2: H315 Eye Irrit..2: H319

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Opis ukrepov prve pomoči

- Splošni ukrepi:** Ponesrečenca odpeljati iz nevarnega območja. V primeru težav poiščemo zdravniško pomoč. V primeru nezavesti, ga položimo v položaj za nezavestnega
- Vdihavanje:** Ponesrečenca prenesemo na svež zrak, zrahljamo tesno obleko. Pri zastoju dihanja mu do prihoda zdravnika dajemo umetno dihanje.
- Stik s kožo:** Polite dele obleke odstranimo. Prizadete dele kože speremo pod tekočo vodo. Če je potrebno, poiščemo zdravniški nasvet.
- Stik z očmi:** Oko spiramo 15 minut z vodo - steklenice za izpiranje oči. Pri tem razpremo veke s prsti, oko pa obračamo v vse smeri. Če je potrebno, poiščemo zdravniško pomoč specialista - okulista.
- Zaužitje:** Z vodo izplakniti ustno votlino. Poiščimo zdravniško pomoč.
- Napotki zdravniku:** Specifičnega antidota ni. Zdravljenje je simptomatično.

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

- 5.1 Sredstva za gašenje:** *Primerna:* Razpršen vodni curek, gasilni prah, alkoholno obstojna pena
Nepriprerna: Direktni vodni curek
- 5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo** V primeru požara se lahko sproščajo ogljikov monoksid in ogljikov dioksid ter plini/hlapi, ki so vnetljivi in lahko tvorijo z zrakom eksplozivne zmesi.
- Pripravek je vnetljiva tekočina. Poskrbimo za prezračevanje, ukrepe pred statično elektriko, prepoved prisotnosti ognja. V primeru požara embalažo s pripravkom odstranimo iz nevarnega območja (le, če je to možno brez nevarnosti) in jo hladimo z razpršenim vodnim curkom. Voda uporabljena za gašenje ne sme odtekati v podtalnico ali površinske vode. Ljudje naj se odstranijo z nevarnega območja.
- 5.3 Nasvet za gasilce:** Osebna zaščitna sredstva, izolacijski aparat za dihanje neodvisen od okoliškega zraka.

6. UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

- 6.1 Osebni varnostni ukrepi:** Izogibati se moramo stika s pripravkom in ne vdihavati hlapov / meglice. Zaščitimo se s predpisanimi varovalnimi sredstvi in poskrbimo za dobro prezračevanje. Upoštevati je treba zaščitne ukrepe pred statično elektriko. Odstraniti je potrebno vsak vir vžiga.
- 6.2 Okoljevarstveni ukrepi:** Pripravka ne smemo odlagati v okolje ali ga spuščati direktno v kanalizacijo, zemljo, podtalnico ali površinske vode.
- 6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje:** Polito površino omejimo, jo posujemo s snovjo, ki dobro vpija (pesek, suha zemlja), nakar vse skupaj odstranimo mehansko in v tesno zaprtih, označenih posodah odstranimo skladno s predpisi. Manjše ostanke razredčimo in speremo z veliko množino vode. Odplake ne smejo odtekati direktno v kanalizacijo. Hlapi lahko tvorijo eksplozivne mešanice z zrakom.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje:

Dobro prezračevanje delovnega prostora, izogibanje pretakanju in razlivanju s prostim padom. Preprečevanje stika z očmi in kožo, preprečiti vdihavanje hlapov, med delom ne jesti, piti in kaditi. Posode ne puščati odprte.

V bližini ne uporabljati iskrečega orodja ali variti. Poskrbeti je treba za varnostne ukrepe pred statično električno. V bližini naj bodo gasilna sredstva in oprema.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo:

Produkt hranimo v tesno zaprti originalni embalaži, ločeno od lahko vnetljivih materialov.

Skladiščimo na suhem, dobro prezračenem prostoru, nedosegljivem otrokom. Izdelek ne sme biti izpostavljen direktni sončni svetlobi, virom toplote in vžiga.

Temperatura skladiščenja: od +5°C do +25°C

7.3 Specifična uporaba

Razpršite in zbršite z mehko krpo. Osebe z občutljivo ali poškodovano kožo naj se izogibajo dolgotrajnejšemu stiku s čistilom.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI / OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Parametri nadzora:

<i>Snov</i>	<i>CAS št.</i>	<i>Mejna vrednost*</i>
2-Propanol	67-63-0	500 mg/m ³
2-butoksietanol	111-76-2	98 mg/m ³

*Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu

8.2 Nadzor izpostavljenosti:

Osebna varovalna oprema:

Zaščita dihal: Izogibati se vdihavanju hlapov/meglic.

Zaščita oči/obraz: Varovalna očala (po potrebi)

Zaščita rok: Zaščitne rokavice (po potrebi)

Posebni higienski ukrepi: Pred premorom in na koncu dela temeljito umiti roke in obraz.

Drugo: Upoštevatı previdnostne ukrepe, ki veljajo za ravnanje z nevarnimi kemikalijami.

Kontrola izpostavljenosti okolja: Ne odlagati oziroma izpuščati direktno v okolje.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Izgled – konsistenca pri 20°C: bistra, modra tekočina

Vonj: značilen

pH vrednost (direktno): 7 - 9

Vrelišče / Vrelna območje: ni podatka

Tališče / Talilno območje: ni podatka

Plamenišče: 49°C

Vnetišče: ni podatka

Samovnetljivost: ni podatka

Eksplozivne lastnosti (zgornja / spodnja meja): ni podatka

Oksidativne lastnosti: ni podatka

Parni tlak:	ni podatka
Gostota (pri 20°C):	ca. 0,99 g/cm ³
Viskoznost pri 20°C:	ni podatka
Topnost v vodi.:	meša se z vodo
Porazdelitveni koeficient v sistemu n-oktanol/voda:	ni podatka

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

- 10.1 **Reaktivnost:** Pripravek ni reaktiven.
- 10.2 **Kemijska stabilnost:** Obstojno pri normalnih pogojih (glej 7. poglavje).
- 10.3 **Možnost poteka nevarnih reakcij :** Zaradi segrevanja lahko pride do požara. Pri veliki nasičenosti hlapov (izopropanol) se lahko z zrakom tvori eksplozivna zmes.
- 10.4 **Pogoji, ki se jim mora izogniti:** Močno segrevanje, izpostavljanju direktni sončni svetlobi in virom vžiga.
- 10.5 **Nezdružljive snovi:** Močni oksidanti, halogenirane spojine, močne anorganske kisline, aldehidi
- 10.6 **Nevarni produkti razkroja:** Ogljikov monoksid, ogljikov dioksid.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

- 11.1 **Podatki o toksikoloških učinkih:**
Akutna toksičnost:
 Ni kvantitativnih podatkov.
Možni učinki na zdravje:
 Vdihavanje: Hlapi lahko povzročijo rahlo draženje dihalnega sistema.
 Stik s kožo: Pri občutljivi koži se lahko pojavi draženje.
 Stik z očmi: Lahko draži oči.
 Zaužitje: Lahko se pojavijo zdravstvene težave.

12. EKOLOŠKI PODATKI

- 12.1 **Strupenost:** Ni kvantitativnih podatkov.
- 12.2 **Obstojnost in razgradljivost:** Ni kvantitativnih podatkov.
- 12.3 **Zmožnost kopičenja v organizmih:** Ni kvantitativnih podatkov.
- 12.4 **Drugi podatki:** Pripravka ali odplak, ki ga vsebujejo, ne smemo odlagati oziroma izlivati direktno v okolje (tla/prst, podtalnico ali površinske vode).

13. ODSTRANJEVANJE

- 13.1 **Metode ravnanja z odpadki**
 Nekoristne presežke, neuporabne odpadke in onesnaženo embalažo odložimo, kot to določa okoljska zakonodaja (Pravilnik o ravnanju z odpadki in odpadno embalažo).

14. PODATKI O PREVOZU

- 14.1 **Transport po kopnem**
 ADR/RID razred/emb.skupina: 3/III
 Številka nevarnosti: 30
 UN identifikacijska številka: 1993 Vnetljiva tekočina n.d.n. – vsebuje izopropanol

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI**15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični podatki za snov ali zmes**

- Zakon o kemikalijah
- Uredba 1272/2008

15.2 Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti zmesi ni bila izvedena.

16. DRUGI PODATKI***Pomen h H-stavkov nevarnosti iz poglavja št. 3:***

H 225 Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.
H 302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H 312 Zdravju škodljivo v stiku s kožo.
H 315 Povzroča draženje kože.
H319 Povzroča hudo draženje oči.
H 332 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.
H 336 Lahko povzroči zaspanost in omotico.
H 412 Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Spremembe glede na prejšnjo izdajo:

- točka 2,3 – izločena razvrstitev po Direktivi 67/548/ES in 1999/45/ES

Viri za izdelavo slovenskega varnostnega lista:

Varnostni listi snovi, ki so sestavine pripravka.

Omejitvena klavzula:

Varnostni list je pripravljen na podlagi dosegljivih informacij in služi kot osnovno navodilo za varno delo ter za izhodišče in pomoč za pridobivanje dodatnih informacij, če so te potrebne. Uporabnik je dolžan pridobiti dodatne informacije, če glede na obseg, naravo in pogoje dela s kemikalijo podatki iz varnostnega lista v njegovem primeru ne zadoščajo. Uporabnik je prav tako dolžan proučiti vse veljavne predpise, ki pridejo v poštev in ravnati v skladu z njimi (npr. s področja varnosti in zdravja pri delu, odpadkov, skladiščenja, prevoza ipd.). Pravna ali fizična oseba, ki daje kemikalijo v promet v Republiki Sloveniji, ne odgovarja za morebitno nepravilno uporabo kemikalije in nastale posledice. Varnostni list tudi ne predstavlja garancije za kakovost izdelka. Gornji podatki se opirajo na današnje stanje našega znanja in ne predstavljajo nikakršnega zagotovila za lastnosti. Obstoječe zakone in določila mora upoštevati prejemnik našega izdelka z lastno odgovornostjo.